

RAPORT

O STANIE

GMINY SZCZANIEC

W 2022 ROKU

Szczaniec, 31 maja 2023r.

Pismo do Rady Gminy

WÓJT GMINY SZCZANIEC

66-225 Szczaniec, ul. Herbowa 30 tel. 68 3410700
www.szczaniec.pl e-mail: ug@szczaniec.pl

**RADA GMINY
SZCZANIEC**

Szczaniec, 2023-05-31

RO.III.0053.8.....2023

31.05.23 gw

Rady Gminy Szczaniec

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023r. poz. 40) przekazuję w załączeniu **Raport o stanie Gminy Szczaniec w roku 2022.**

WÓJT
Krzysztof Neryng

Słowo wstępne

Szanowni mieszkańcy

Rok 2022, jako bezpośrednio następujący po dwóch latach pandemii koronawirusa, spodziewany był w większości samorządów jako czas próby stabilności, a jednocześnie elastyczności gminnych budżetów. Miał obnażyć wszystkie braki i niedoskonałości finansów samorządowych.

Efekty spowolnienia gospodarczego oraz reperkusje wprowadzonych przez rząd ulg i zwolnień podatkowych miały być najbardziej odczuwalne w latach 2022/23.

To m.in. było przyczyną przygotowania przez zarząd gminy stosunkowo ostrożnej konstrukcji projektu budżetu na rok finansowy 2022 i ostatecznie uchwalenia budżetu przez Radę Gminy uchwałą nr XXXVII/11/21 z dnia 14 grudnia 2021 roku, w dość zachowawczej wysokości **23 403 845 zł** po stronie dochodów.

Na szczęście, w kolejnych miesiącach roku 2022 okazało się, że nasze obawy były trochę na wyrost. Pomimo znacznego wzrostu wynagrodzeń w związku z podniesieniem przez rząd płacy minimalnej, a także drastycznego wzrostu cen za materiały i usługi, gospodarka w kraju ustabilizowała się, a na wskutek pozytywnych dla samorządów decyzji rządu oraz w związku z ogłoszeniem nowych naborów na dotacje do gminnych inwestycji zarówno ze środków rządowych, jak i unijnych (oczywiście skwapliwie korzystaliśmy z każdej nadarzającej się okazji, aby o te dodatkowe środki aplikować), nasz gminny budżet zaczął systematycznie „puchnąć” na przestrzeni 2022 roku.

W ostatecznym efekcie, nasz budżet wykonany został w kwocie **30 367 382,46 zł** po stronie dochodowej (czyli o 7 mln więcej niż planowano) oraz w wysokości **28 183 313,83 zł** po stronie wydatkowej. Rok 2022 zakończyliśmy nadwyżką budżetową w wysokości **2 184 068,63 zł**.

Nasze apetyty były co prawda nieco większe, ale w związku z przesunięciem rozstrzygnięć w naborach oraz terminów przy podpisywaniu umów na dotacje (np. na realizację projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Szczaniec” z PROW oraz sfinansowanie w 85% zakupu średniego samochodu bojowego dla OSP Szczaniec ze środków RPO, a także pomniejszych projektów jak nowe place zabaw w Myszęcinie i Ojierzycach, czy zagospodarowanie ze środków LGD terenu przy stawie w Wolimirzycach jako miejsca rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców), planowany na koniec roku (w efekcie przyjętych przez Radę Gminy 10 uchwał oraz 58 zarządzeń wójta wpływających na zmiany w budżecie) budżet w wysokości 34 197 676,65 zł po stronie dochodowej i 33 090 064,25 zł po stronie wydatkowej – nie mógł zostać zrealizowany.

W rezultacie, na wydatki inwestycyjne wydatkowaliśmy łącznie kwotę **5 161 341 zł**. Jest to, co prawda o ok. 1,2 mln. zł mniej niż w roku 2021, ale wciąż, jako jedyna gmina wśród podobnych nam gmin w powiecie, na inwestycje wydajemy znacznie więcej, niż wynoszą wpływy podatkowe do budżetu gminy, których znakomitą większość - jak już chyba wszyscy wiemy – przeznaczamy na zabezpieczenie zadań oświatowych i realizację zadań własnych gminy, natomiast na inwestycje pozostają z tego smętne resztki.

Mimo piętrzących się trudności, w roku 2022 udało się zrealizować kilka ważnych inwestycji, jak chociażby dokończenie zadania budowy systemu kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni ścieków wraz ze zlewnią ścieków i z drogą dojazdową do niej w miejscowości Smardzewo, czy doposażenie gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowanego w Szczañcu oraz zakupu sprzętu komunalnego dla naszej grupy pracowników gospodarczych. W czterech świetlicach wiejskich oraz w Centrum Kultury i Biblioteki w Szczañcu zamontowaliśmy instalacje fotowoltaiczne i zmieniliśmy system ogrzewania na elektryczny, czyli: w założeniu tańszy, bardziej efektywny dla użytkowników i wygodniejszy dla osób obsługujących świetlice, a przede wszystkim – bardziej przyjazny dla środowiska. Przy okazji te cztery świetlice zostały wewnątrz odświeżone. Oczywiście, nie sposób pominąć zadań najbardziej oczekiwanych przez mieszkańców, czyli kolejnych inwestycji na drogach gminnych. Zarówno tych, które już wcześniej należały do gminy (2 ulice w Dąbrówce Małej oraz ul. Parkowa i część ul. Spacerowej w Szczañcu), jak i tych, które przejęliśmy od Powiatu, czy od Skarbu Państwa (w Smardzewie droga na Karczyn i droga dojazdowa do Nowego Karcza). Nie można tu pominąć drobnych (ale przecież tak ważnych dla lokalnych społeczności) drobnych zadań, jak chociażby zakup od prywatnego podmiotu działki pod budowę przystanku wraz z zatoczką autobusową i placem zabaw dla dzieci w Nowym Karczu, czy rewitalizację kolejnego (już 9-tego w ciągu ostatnich kilku lat!) stawu gminnego, tym razem w Kiełczu.

Trudno tu wymienić wszystkie realizowane zadania, a przecież gruntowne remonty kolejnych gabinetów dydaktycznych w szkole w Smardzewie, czy dalsze prace adaptacyjne przy remizie w Opalewie oraz pomniejsze działania, których tu już nie wymienię, składają się na kolejne kwoty, które musimy w naszym budżecie zabezpieczyć w całości ze środków własnych. I tu właśnie tkwi problem, który doskwiera nam najbardziej: ciągły niedostatek tych środków w stosunku do naszych potrzeb i oczekiwań oraz pomysłów i chęci na ich realizację zarówno przez Radę, jak i przez zarząd gminy. Niskie dochody własne, czyli kwoty jakie wpływają do budżetu gminy w postaci podatków oraz opłat lokalnych od mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy, wciąż ograniczają nasze możliwości związane z pozyskiwaniem środków zewnętrznych na kolejne inwestycje.

W tym przedmiocie jest jednak szansa, że sytuacja się zmieni. Coraz jaśniejszym „światłem w tunelu” jest planowana, duża inwestycja w sąsiedztwie Myszęcina, nad realizacją której pracujemy usilnie już od roku 2020-go. Po jej zrealizowaniu, do budżetu naszej gminy trafią środki, które znacząco poprawią nasze możliwości inwestycyjne. Dodatkowo pojawią się nowe miejsca pracy i drogi dojazdowe. Wzrośnie atrakcyjność innych terenów pod inwestycje w naszej gminie. Warunkiem jest utrzymanie właściwej, przyjaznej inwestorom polityki zarówno władz gminy, jak i Rady Gminy. W roku 2022, udało się opracować, uzgodnić z właściwymi instytucjami (w tym – co zabrało nam najwięcej czasu - z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad) oraz przyjąć uchwałą Rady Gminy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru terenów inwestycyjnych w naszej gminie zlokalizowanych w okolicy Myszęcina, co było warunkiem uruchomienia kolejnych procedur związanych z realizacją inwestycji. Dzięki zaangażowaniu w sprawę i osobistym kontaktom władz gminy, udało

się nabyć nieodpłatnie na rzecz gminy 12-sto arową działkę w obszarze inwestycji w Myszęcinie, a następnie zamienić ją na inną działkę, na której inwestor będzie mógł (mając prawo dysponowania gruntem) wybudować drogę dojazdową do terenu inwestycji, a następnie przekazać ją na majątek gminy, a droga stanie się drogą gminną publiczną. Trwa uzgadnianie ostatnich szczegółów tego zadania, czyli tzw. „Umowy drogowej”, budowa przez inwestora 6-kilometrowej linii energetycznej mającej zasilić teren przyszłej inwestycji, wydawanie przez Urząd Gminy oraz inne instytucje kolejnych decyzji i uzgodnień. Jednym słowem, czynione są zarówno przez inwestora, jak i przez nas kolejne kroki na drodze do rozpoczęcia realizacji tej inwestycji. Nie widzę tu raczej większego zagrożenia dla ostatecznej realizacji, ale niestety – procedury są dość skomplikowane i mocno czasochłonne. Musimy jeszcze uzbroidź się w cierpliwość.

Podsumowując: czy są powody do zadowolenia z tego, co udało się zrealizować w roku 2022-gim? Uważam, że tak! Był to kolejny już rok z wykonaniem budżetu na poziomie ok. 30 mln. zł (przypominam, że w roku 2015-tym dysponowaliśmy budżetem w wysokości niespełna 13 mln. zł). Mimo wielu przeszkód, utrudnień i znaczącego wzrostu cen, udało się zrealizować wiele ważnych dla mieszkańców zadań. Spraw, które od lat czekały na załatwienie. Pojawiły się kolejne, nowe nawierzchnie dróg. Pięknieją obiekty wychowawczo-oświatowe oraz świetlice wiejskie. Wprowadzamy dodatkowe udogodnienia dla mieszkańców w postaci dostępu do sieci kanalizacyjnej, czy w zakresie gospodarowania odpadami. Poprawiamy bezpieczeństwo mieszkańców. Pomimo pewnych ograniczeń charakterystycznych dla gmin podobnych do naszej, zajmujemy czołowe miejsca zarówno w powiecie, jak i w województwie pod względem wielkości pozyskiwanych środków unijnych w przeliczeniu na głowę mieszkańca. Świadczą o tym bezspornie wyniki opracowanego i ogłoszonego w roku 2022-gim przez Wielkopolską Akademię Nauki i Rozwoju, rankingu gmin województwa lubuskiego za lata 2014-2020, zgodnie z którym zajęliśmy pierwsze miejsce w powiecie świebodzińskim i 8-me miejsce na 82-wie gminy w województwie. Więcej na ten temat pisałem w felietonie do 11-tego numeru Głosu Szczanica, w styczniu tego roku.

Czy można zrobić więcej? Oczywiście, że tak! Warunkiem pierwszym, jest zrealizowanie na początek inwestycji o której wspomniałem dwa akapity wcześniej, a następnie utrzymanie właściwej, tzn. przyjaznej dla inwestorów polityki w tym obszarze. Kolejnym natomiast, jest utrzymanie wysokiego stopnia zaangażowania, skuteczności oraz stabilności działań władzy uchwałodawczej i wykonawczej w gminie. Mam tu na myśli właściwe relacje i dobrą współpracę oraz profesjonalne pojmowanie spraw i problemów gminy, a także wzajemne zrozumienie między Radą Gminy, a zarządem gminy tzn. dokładnie taką sytuację, jaka ma miejsce obecnie i dziękując w tym miejscu za zaangażowanie i właściwą współpracę Przewodniczącemu i radnym Rady Gminy oraz pracownikom Urzędu Gminy, a także większości sołtysów w poszczególnych sołectwach, pozwolę sobie stwierdzić, że jedynie przestrzeganie może już trochę „myszką trącać”, ale wciąż aktualnego faktu, iż TYLKO ZGODA BUDUJE, jest wciąż wymagane, ciągle aktualne, najlepiej służące gminie i odpowiadające potrzebom jej mieszkańców!

Z poważaniem – Wójt Gminy Szczaniec, Krzysztof Neryng.

Spis treści

1. Informacje o gminie	7
2. Polityki, programy i strategie	7
3. Finanse gminy	8
4. Jednostki gminy	9
5. Mieszkańcy gminy	9
6. Ochrona zdrowia	9
7. Pomoc społeczna	10
8. Działalność inwestycyjna	12
9. Porównanie zależności budżetowych	15
10. Fundusz sołecki	16
11. Podatki i opłaty	16
12. Akcyza	17
13. Pandemia	17
14. Promocja	17
15. Gospodarka mieszkaniowa	17
16. Gospodarka komunalna	18
17. Mienie komunalne	19
18. Drogi	20
19. Transport	21
20. Sprawy obywatelskie	21
21. Bezpieczeństwo publiczne	21
22. Ratownictwo i ochrona przeciwpożarowa	22
23. Edukacja	23
24. Instytucje kultury	24
25. Ochrona środowiska	25
26. Planowanie przestrzenne	25
27. Administracja	26

1. Informacje o gminie

Gmina Szczaniec jest położona w środkowo-wschodniej części województwa lubuskiego w powiecie świebodzińskim. Powierzchnia to 113 tys. ha, podzielona jest na 11 sołectw w 12 miejscowościach. Gminę zamieszkuje około 3,8 tys. osób, 1/3 mieszka w Szczañcu – największej miejscowości gminy. Mieszkańcy znajdują zatrudnienie we własnych gospodarstwach rolnych, nielicznych firmach, instytucjach publicznych, jednak większość pracuje poza gminą. Dobra bonitacja gruntów III i IV kl. sprawia, że w gminie dominuje rolnictwo. Niestety zaawansowana mechanizacja w rolnictwie powoduje niewielkie zatrudnienie w tej gałęzi gospodarki. Mieszkańcy odczuwają brak miejsc pracy poza rolnictwem i niewielkimi usługami. W stolicy gminy, w Szczañcu, funkcjonują podstawowe instytucje publiczne tj. urząd, ośrodek zdrowia, apteka, szkoła podstawowa, przedszkole, ośrodek kultury i biblioteki. Jesienią 2020r. został uruchomiony żłobek i klub seniora. Druga szkoła w Smardzewie świadczy usługi edukacyjne dla dzieci z południowej części gminy. Na wysokim poziomie działają nowoczesne obiekty kultury z bogatą ofertą dla mieszkańców. Sołectwa dysponowały niezłą infrastrukturą techniczną. W Smardzewie, w kolejnej dużej miejscowości gminy zapewniono mieszkańcom system zbiorowego odbioru i oczyszczania ścieków. Swoje hasło promocyjne „**Rozwój w zgodzie z ludźmi i naturą**” gmina stosuje jako dewizę rozwoju.

2. Polityki, programy i strategie

W gminie w 2022r. obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Szczaniec na lata 2015- 2022
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Szczaniec
- Program Rewitalizacji Gminy Szczaniec na lata 2016- 2023
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Szczaniec na lata 2018-2023
- Program współpracy Gminy Szczaniec z organizacjami pozarządowymi na rok 2022r.
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2022r.
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022- 2024
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021- 2025
- Program „Karta Seniora”
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024

Wymienione wyżej dokumenty planistyczne były wykorzystywane przy sporządzaniu kolejnych wniosków o dofinansowania zewnętrzne. Pozwalały z jednej strony wpisywać się z planowanymi działaniami w zdiagnozowane wcześniej potrzeby gminy, z drugiej zaś strony – podnosząc wartość punktową w ocenie podmiotu weryfikującego składany przez nas wniosek.

3. Finanse gminy

Budżet gminy na 2022r. zakładał:

- wpływy w kwocie	23 403 845,71 zł
- wydatki w kwocie	24 266 184,28 zł

Wykonanie budżetu kształtowało się następująco:

- wpływy w kwocie	30 367 382,46 zł (130%)
- wydatki w kwocie	28 183 313,83 zł (116%)
- nadwyżka budżetowa	2 184 068,63 zł

Zadłużenie budżetu na dzień 31.12.2022r. 6 145 838,51zł

co stanowi (20,2% budżetu) w tym niskooprocentowane, długoterminowe pożyczki na budowę oświetlenia na terenie gminy oraz budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków w Smardzewie.

W układzie na 1 mieszkańca

Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły	8 234,10 zł
Wydatki łączne w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły	7 641 89 zł
Wydatki inwestycyjne (majątkowe) w przelicz na 1 mieszkańca	1 399,50 zł
Pomoc i programy społeczne w przeliczeniu na 1 mieszkańca	2 395,03 zł
Łączne koszty utrzymania oświaty w przelicz. na 1 mieszkańca	1 501,45 zł
w tym udział środków własnych gminy w oświacie na 1 mieszkańca	622,22 zł
Zadłużenie budżetu na 1 mieszkańca wynosiło	1 666,44 zł
Łączny koszt kształcenia na 1 ucznia i przedszkolaka	14 727,08zł
Dopłata do kosztów kształcenia 1 ucznia i przedszkolaka z budżetu gminy	6 103,00 zł

Dochód podatkowy na 1 mieszkańca (wskaźnik „G”)

Lp	Nazwa Gminy	Wskaźnik G w zł na mieszkańca
1	Lubrza	1916,43
2	Łagów	1912,12
3	Skąpe	1858,94
4	Szczaniec	1 262,24

Wskaźnik „G” oblicza się dzieląc kwotę dochodów ze wszystkich podatków oraz opłat lokalnych wnoszonych przez mieszkańców oraz podmioty działające na terenie gminy przez liczbę mieszkańców gminy.

Realizacja budżetu to najważniejsze zadanie władz gminy. Budżet w ciągu roku ulega wielu zmianom. W ubiegłym roku, w wyniku intensywnej działalności - składania wniosków, uzyskiwania dotacji i pomocy finansowej zarówno ze środków krajowych i UE, wpływy i wydatki znacznie się zwiększyły niż zakładano.

Wpływy do budżetu wzrosły do 130% do zakładanych a wydatki do 116%).

4. Jednostki gminy

W gminie funkcjonują następujące jednostki:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Szcząncu przekształcony w Centrum Usług Społecznych w Szcząncu
- Szkoła Podstawowa im Emilii Sczanieckiej w Szcząncu
- Szkoła Podstawowa im św. Jana Pawła II w Smardzewie z oddziałem przedszkolnym
- Gminne Przedszkole w Szcząncu
- Centrum Kultury i Biblioteki w Szcząncu

5. Mieszkańcy gminy

Na dzień 31 grudnia 2022 r. liczba mieszkańców gminy wynosiła 3688 osób, w tym 1897 kobiet i 1791 mężczyzn. W ciągu roku liczba mieszkańców zmalała o 106 osób w porównaniu do 2021r.

W 2022 r. urodziły się w gminie 21 osób, w tym 10 dziewczynek i 11 chłopców, a zmarło 51 osób, w tym 28 kobiet i 23 mężczyzn.

6. Służba zdrowia

W 2021r. na terenie gminy w Szcząncu, w gminnym lokalu funkcjonował 1 podmiot leczniczy, zarządzany przez „AURIS” sp. Jawna Izabela Lange, Paweł Lange, wykonujący zakres opieki lekarza rodzinnego. W 2022r. podmiot ten udzielił 7429 porad. Pomimo obowiązywania jeszcze części obostrzeń ze względu na pandemię COVID 19 porady w większości w odbywały się sposób stacjonarny.

W tym samym obiekcie funkcjonuje gabinet dentystyczny prowadzony przez Indywidualną Praktykę Stomatologiczną Bożena Dąbrowska.

Celem poprawienia warunków korzystania z usług Ośrodka Zdrowia dla pacjentów – mieszkańców naszej gminy, w budynku został zainstalowany domofon, a w ostatnich latach gmina wymieniła wykładziny połogowe na większości powierzchni oraz zainstalowano klimatyzację w poczekalni dla pacjentów oraz w gabinecie lekarza oraz żaluzje p-słoneczne w gabinecie lekarza i stomatologa.

Budynek w którym funkcjonuje ośrodek zdrowia został poddany gruntowej termomodernizacji z ociepleniem ścian i wymianą źródła ciepła oraz zamianą oświetlenia na energooszczędne. Zabiegi te znacznie poprawiły komfort cieplny w budynku.

W celu dalszej poprawy dostępności dla pacjentów pomieszczeń ośrodka zdrowia planuje się budowę windy /dźwigu zewnętrznego z przebudową komunikacji wewnątrz budynku. Gmina posiada już dokumentację budowlaną z pozwoleniem na budowę. Trawa poszukiwanie źródła finansowania tego przedsięwzięcia.

W gminie funkcjonuje jedna apteka, prowadzona w gminnym lokalu, przez podmiot specjalizujący się w tej dziedzinie. Miła obsługa i dobre zaopatrzenie oraz dostępny parking powodują że klienci apteki są zadowoleni z tego punktu.

7. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna w gminie realizowana była już w pełni przez Centrum Usług Społecznych w Szcząncu, jednostka wcześniej przekształcona z OPS-u. Przekształcona jednostka zajęła się dodatkowo prowadzeniem Klubu Malucha i Klubu Seniora oraz realizacją programu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomani. Obiekt w którym działają oba kluby został przebudowany przez gminę z byłego pustostanu po firmie OPTIMAL. Przebudowa i wyposażenie budynku odbyła się ze znacznym zaangażowaniem środków rządowych i UE [program Maluch +, Senior +, RPO Lubuskie 2020 termomodernizacja z przebudową]. Prowadzenie klubów w roku 2022 częściowo było finansowane ze środków UE EFS RPO Lubuskie 2020.

Obsługą mieszkańców w CUS zajmowało się 3 pracowników zatrudnionych na stałe. Ponadto w Klubie Malucha i Klubie Seniora zatrudniono 4 osoby, które również częściowo finansowane były ze środków UE w ramach prowadzonych projektów.

Centrum wydało łącznie 443 decyzji administracyjnych przyznających świadczenia na rzecz mieszkańców Gminy Szczaniec.

Liczba ta świadczy o ogromnym zapotrzebowaniu na pomoc społeczną wśród mieszkańców naszej gminy. Podobna tendencja utrzymuje się w całym kraju w związku z wprowadzanymi wciąż nowymi komponentami szeroko rozumianej pomocy społecznej.

Łączny budżet pomocy społecznej wynosił 8 832 884,39 zł.

Udzielana pomoc i wydatkowane środki w 2022r.

Lp	Opis świadczenia	Liczba korzystających osoby/rodziny/świadczenia	Wydatkowana kwota łącznie w zł
1	Pobyt w domu pomocy społecznej	6 osób	204.738,00 zł.
2	Opiekun prawny	1 osoba	4.872,00 zł.
3	Zasiłki okresowe	16 rodzin	43.516,00 zł.
4	Zasiłki celowe	20 rodzin	10.061,00 zł.
5	Zasiłki stałe	30 rodzin	195.724,00 zł.
6	Dożywianie	86 osoby	47.990,00 zł.
7	Socjalne stypendia szkolne	17 osób	13.552,50 zł.
8	Świadczenia rodzinne	1556 świadczeń	177.359,98 zł.
9	Dodatki do zasiłków	1234 świadczeń	123.153,14 zł.
10	Zasiłki pielęgnacyjne	2415 świadczeń	521.254,00 zł.
11	Świadczenia pielęgnacyjne	383 świadczeń	803.361,00 zł.
12	Zasiłek dla opiekuna	12 świadczeń	7.440,00 zł.
13	Zapomoga za urodzenie dziecka	8 świadczeń	8.000,00 zł.
14	Składki za osoby pobierające świadczenia	236 świadczeń	130.630,00 zł.
15	Świadczenie 500+	3158 świadczeń	1.559,885 zł.

16	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	165 świadczeń	60.567,00 zł.
17	Świadczenia rodzicielskie	12 świadczeń	11.473,20 zł.
18	Szczanieckie Usługi Społeczne Klub Seniora	40 seniorów	658.216,93 zł.
19	Opieka nad dziećmi do lat 3	20 maluchów	304.058,69 zł.
20	Dodatek osłonowy	327 rodzin	245.333,35 zł.
21	Dodatek węglowy	616 świadczeń	1.848.000,00 zł.
22	Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła	277 świadczeń	499.500,00 zł.
23	Jednorazowe świadczenie 300 zł. dla obywateli Ukrainy	295 świadczeń	90.270,00 zł.
24	Świadczenie za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia dla obywateli Ukrainy	111 osób	118.616,00 zł.
20	Program przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomani	Wg opisu poniżej	65 219,08 zł.

Na dzień 31 grudnia 2022r. 7 podmiotów (8 punktów sprzedaży) posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z uchwałą RG, sprzedaż napojów alkoholowych może być prowadzona w 14 punktach. Łącznie wydano 6 zezwoleń w 2022r. W ciągu roku żadnemu z podmiotów nie odebrano posiadanego zezwolenia. Podmioty posiadające zezwolenia sprzedały alkohol na łączną kwotę **2 328 003,07 zł.** Wpływy z udzielanych zezwoleń wynosiły 54 588,25 zł.

Z uzyskanych środków 11 osób skorzystało z porad terapeuty, regularnie z porad korzysta 3-5 osób.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Szczawnica

Głównym zadaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a w szczególności zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla takich osób.

Zadania GKRPA w roku 2022:

- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia,
- zapraszanie na rozmowę osobę, co do której wpłynęło zgłoszenie, kieruje takie osoby na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- przygotowywanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego,
- składanie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu.

Ponadto komisja zajmowała się:

- prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- motywowaniem do leczenia odwykowego,
- podejmowaniem działań zmierzających zapobieganiu przemocy w rodzinie,
- udzielaniem rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- pomaganiem rodzinom w trudnych sytuacjach rodzinnych współpracując z Centrum Usług Społecznych,
- prowadzeniem rozmów motywująco – interwencyjnych,
- kształtowaniem zdrowego stylu życia.

Komisja korzysta z usług terapeuty, który pracuje z ludźmi uzależnionymi zarówno od alkoholu, jak i innych używek. Ponadto służy pomocą w wychodzeniu z nałogu i powrocie do równowagi psychicznej oraz życia w społeczeństwie. Pomaga także wytrwać w postanowieniu o porzuceniu nałogu. Terapeuta prowadzi również spotkania profilaktyczne z dziećmi i młodzieżą.

Komisja również dofinansowała:

- usługi psychologiczne dla dzieci i młodzieży w Szkole Podstawowej Szczawnicy, Smardzewie i Gminnym Przedszkolu w Szczawnicy,
- warsztaty motywacyjne dla dzieci szkół podstawowych,
- wyjazd dzieci z Gminnego Przedszkola w Szczawnicy ,
- obchody Dnia dziecka w Smardzewie,

W 2022r. w Centrum Usług Społecznych dla mieszkańców gminy wydano nowych:

- Kart Seniora 60+ 8
- Kart Dużej Rodziny 42

W roku sprawozdawczym Gminny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadził Procedury „Niebieskiej Karty” mające na celu eliminowanie przemocy domowej. Ponadto pracownicy Centrum kierowali osoby w trudnej sytuacji rodzinnej do specjalistów tj. psycholog, pedagog, terapeuta, prawnik, lekarz specjalista, poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna itp.

- Wszczęte procedury 6
- Zakończone procedury 4
- Kontynuowane procedury 2

8. Działalność inwestycyjna

W 2022r. w gminie zrealizowano kilka zadań inwestycyjnych, zarówno ze środków zewnętrznych, jak i własnych. Wydatki inwestycyjne wynosiły **5 161 341,65 z** zł co stanowi około 18,31% wydatków budżetu gminy. Jest to wydatek mniejszy niż w ubiegłym roku oraz dużo mniejszy niż w rekordowym budżecie 2020r.

Sytuacja ta wynikała z kończenia dużych inwestycji i realizacji kilku o mniejszej wartości jednak bardzo oczekiwanych przez mieszkańców.

Należy pamiętać, że środki finansowe, które możemy spożytkować jako udział własny w realizowanych zadaniach inwestycyjnych, to są te środki, które pozostają nam do dyspozycji po sfinansowaniu wszystkich zadań własnych i zleconych oraz powierzonych gminie.

Pozyskiwane środki pochodziły głównie z funduszy UE, krajowych i Covidowych oraz drobne kwoty od Marszałka Województwa.

Do sztandarowych inwestycji 2022. w gminie, należało dokończenie budowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Szczañcu (PSZOK). W ramach tej inwestycji na terenie PSZOK ustawiono kontener socjalny z przyłączami (wodociągowe, kanalizacyjne i energetyczne) oraz kontenery na odpady. Dodatkowo doposażono naszą ekipę gospodarczą. Stary samochód dostawczy został zastąpiony nowym a zakupiony sprzęt gospodarczy znacznie ułatwi i przyspieszy pracę.

Tradycyjnie wykonano ze środków Marszałka Woj. Lubuskiego renowację stawu (Kiełcze) i budowę odcinka drogi z płyt drogowych (Smardzewo).

W celu wyłonienia wykonawców do realizacji zamówień publicznych przeprowadzono łącznie w 2022r.:

- 15 postępowań na podstawie ustawy Prawo Zamówień Publicznych
- 17 postępowań poniżej progu ustawy Prawo Zamówień Publicznych

Do realizacji zaplanowanych w 2022r. korzystano z dokumentacji opracowanych kilka lat wcześniej. Na dokończenie budowy PSZOK korzystano z dokumentacji z 2019r. Tym razem dokończenie PSZOK zostało zrealizowane z Polskiego Ładu przy niewielkim wkładzie środków własnych.

Wydatki inwestycyjne

Lp	Nazwa działania	Finansowanie/ Dofinansowanie (nazwa instytucji)	Wartość projektu w zł
1.	Dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej w Smardzewie	WFOŚiGW, Budżet Gminy	232 201,00
2.	Dokończenie budowy oczyszczalni ścieków w Smardzewie oraz przebudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Wolimirzyce	UE PROW Budżet Gminy	426 107,00
3.	Budowa zlewni ścieków w Smardzewie	Budżet Gminy	152 520,00
4.	Przygotowanie dokumentacji na realizację zadań dotyczących wody i ścieków do PROW rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej	UE PROW Budżet Gminy	41 900,00
5.	Przebudowa dróg w Smardzewie, Nowe Karcze, Dąbrówce Małej w ramach Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz do oczyszczalni w Smardzewie	Polski Ład Budżet Państwa	890 000,00
6.	Wydatki inwestycyjne na drogach	Budżet Gminy	7 995,00

7.	Przebudowa drogi w Szczañcu (ul. Parkowej i ul. Spacerowej) w ramach PROW	UE PROW Budżet Gminy	585 480,00
8.	Budowa drogi w Smardzewie do oczyszczalni ścieków	Środki Rządowe: Fundusz Dróg Samorządowych Budżet gminy	80 466,90
9.	Opracowanie dokumentacji na drogę Ojerzyce-Szczaniec	Budżet gminy	40 590,00
10.	Zakup działki Nowe Karcze obręb Myszęcin	Budżet gminy	11 267,12
11.	Opracowanie dokumentacji projektowej na remont drogi w Myszęcinie	Budżet gminy	22 140,00
12.	Opracowanie dokumentacji budowy windy w Ośrodku Zdrowia w Szczañcu	Budżet gminy	12 300,00
13.	Zakup kserokopiarki na potrzeby Urzędu Gminy	Budżet gminy	18 852,28
14.	Realizacja projektu pn. „Cyfrowa Gmina”	UE RPO- Lubuskie 2020 Budżet Gminy	52 200,00
15.	Modernizacja budynku przeznaczonego na potrzeby OSP Opalewo	Budżet gminy	20 000,00
16.	Zakup średniego samochodu dla OSP Szczaniec	UE RPO- Lubuskie 2020 Budżet Gminy Budżet gminy	0,00
17.	Modernizacja stawu w Kielczu	Środki Marszałka Woj. Lubuskiego Budżet gminy	50 977,45
18.	Projekt zagospodarowania terenu przy stawie w Wolimirzycach w ramach LGD	Budżet gminy	5 000,00
19.	Opracowanie dokumentacji termomodernizacji SP Szczaniec	Budżet Gminy	29 028,00
20.	Zakup kserokopiarki przez Gminne Przedszkole w Szczañcu	Budżet Gminy	15 977,70
21.	Budowa PSZOK	Polski Ład Budżet Państwa Budżet Gminy	1 644 840,00
22.	Budowa instalacji fotowoltaicznej z system ogrzewania w świetlicach w Dąbrówce Małej, Ojerzycach, Wolimirzycach i Koźminku w ramach PROW	UE PROW Budżet Gminy	684 015,00
23.	Dotacja celowa dla Centrum Kultury i Biblioteki na wykonanie zadania poprawy efektywność24.ci energetycznej	Budżet Gminy	127 484,20
25.	Doposażenie placów zabaw w Ojerzycach i Myszęcinie – wkład własny oraz opracowanie dokumentacji	UE PROW Budżet Gminy	10 000,00
26.	OGÓLEM		5 161 341,65

Łącznie wydatkowano na inwestycje:	5 161 341,65 zł	
Środki własne	3 366 332,68 zł	65,22% wydatków
Środki pomocowe (unijne + krajowe)	1 795 008,97 zł	34,78% wydatków

GRANT PPGR

W 2022r. gmina realizowała grant skierowany do dzieci uczących się w szkołach podstawowych i średnich. Warunkiem uczestniczenia było udowodnienie przez wnioskodawcę pracy rodziców, dziadków albo pradziadków w byłych Państwowych gospodarstwach Rolnych (PGR)

W ramach grantu gmina zakupiła:

- zestawy komputerowe	22 szt.
- laptopy	179 szt.
- tablety	3 szt.
- rutery	3 szt.
- dostęp do internetu	3 szt.

Na ten cel łącznie z ubezpieczeniem zakupionego sprzętu wydatkowano 510 398,36 zł

9. Porównanie zależności budżetowych

Porównanie zależności budżetowych w gronie gmin wiejskich podobnych wielkością do Gminy Szczaniec z Powiatu Świebodzińskiego (wydatki inwestycyjne i łączne wydatki budżetowe na mieszkańca).

Wysokość budżetu w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Lp	Nazwa Gminy	Budżet w zł	Liczba ludności	Wydatki budżetowe na mieszkańca w zł
1	Szczaniec	28 183 313,83	3688	7 641,90
1	Skąpe	33 178 216,34	4779	6 942,50
3	Łagów	38 078 424,67	6732	5 656,33
4	Lubrza	27 697 689,35	3614	7 664,00

Wydatki inwestycyjne w budżecie procentowo

Lp	Nazwa Gminy	Budżet w zł	Wydatki inwestycyjne w zł	Udział wydatków inwestycyjnych w budżecie w %
1	Szczaniec	28 183 313,83	5 161 341,65	18,31%
2	Skąpe	33 178 216,34	6 207 108,79	18,71
3	Łagów	38 078 424,67	11 475 571,20	30,14
4	Lubrza	27 697 689,35	6 907 799,45	24,94

Dochód podatkowy na 1 mieszkańca (wskaźnik „G”) oraz wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca

Lp	Nazwa Gminy	Wskaźnik G w zł na mieszkańca (dochód podatk.)	Łączny dochód podatkowy	Wydatki inwestycyjne na mieszkańca w zł
1	Lubrza	1 916,43	6 925 978,02	1 911,40
2	Łagów	1 912,12	12 872 391,84	1 704,60
3	Skąpe	1 858,94	8 883 874,26	1 298,80
4	Szczaniec	1 262,24	4 655,12	1 399,50

W Gminie Szczaniec na inwestycje zrealizowane w 2022r. wydaliśmy więcej w przeliczeniu na 1 mieszkańca niż wynosił wskaźnik "G"

W grupie porównawczej Gmina Szczaniec, mając najniższe dochody podatkowe, znajduje się w czołówce najwyższych procentowo wydatków budżetowych na mieszkańca. Tym razem wydatki inwestycyjne w liczbach bezwzględnych i ujęciu procentowym są na nieco niższym poziomie w budżecie. Wiąże się to z pewnego rodzaju zakłóceniem konkurencji jaki spowodował Polski Ład (inwestycje rozdawane przez wojewodę) bez jakichkolwiek kryteriów. Pomimo to, jedynie w gm. Szczaniec kwota przeznaczona na inwestycje przewyższała łącznie wpływy z podatków.

10. Fundusz sołecki

W 2022 roku w Gminie Szczaniec rada gminy nie wyodrębniła funduszu sołeckiego, a środki zostały przeznaczone na inwestycje. U podstaw tej decyzji między innymi leżał nieakceptowalny przez władze gminy sposób wydatkowania środków oraz brak należytego zaangażowania sołeckich władz w realizację funduszu sołeckiego.

11. Podatki i opłaty

Liczba podatników w gminie:

- osoby prawne 56 podatników
- osoby fizyczne 1528 podatników (czynne kartoteki)

Wpływy podatkowe razem:

- osoby prawne 922 084,16 zł w tym podatek rolny i leśny: 331 130,00 zł
- osoby prawne środki transportowe 4956,72 zł
- osoby fizyczne 1 933 689,72 zł w tym podatek rolny i leśny: 1 039 151,99 zł
- osoby fizyczne środki transportowe 9 764,00 zł

Razem podatki: **2 855 773,88 zł** w tym razem rolny i leśny: **1 370 281,99 zł**

Razem podatki od środków transportu **14 720,72 zł**

Zaległości podatkowe na koniec 2022r. wynosiły:

- osoby prawne: **4 058,00 zł**
- z tego zal. w podatkach leśny i rolny w kwocie 116,00 zł

z tego zal. w podatkach od nieruchomości w kwocie	3 942,00 zł
z tego zal. od środków transportu	0,00 zł
– osoby fizyczne	201 206,32 zł
z tego zal. w podatkach leśny i rolny w kwocie:	124 151,30 zł
z tego zal. w podatkach od nieruchomości w kwocie	77 055,02 zł
z tego zal. od środków transportu	0,00 zł

Łącznie zaległości wygenerowane przez 226 podatników Gminy Szczaniec (osoby prawne i fizyczne) wg stanu na koniec grudnia 2022r. wynosiły **205 264,32 zł**

Umorzenia w podatkach wynosiły:

– osoby prawne	0,00 zł
– osoby fizyczne	0,00 zł

W celu wyegzekwowania zaległych podatków wystawiono 393 upomnienia i 75 tytułów wykonawczych.

12. Akcyza

W 2022r. podatnicy podatku rolnego składali wnioski o wypłatę akcyzy zawartej w paliwie rolniczym. Gmina wydała 177 decyzji na kwotę 640 721,01 zł

13. Pandemia

Rok 2022 był kolejnym rokiem pandemii wirusa COVID 19. Sytuacja nieco się unormowała w porównaniu z 2020 rokiem. Podejmowane były różne działania informacyjne, w szczególności dotyczące promocji szczepień. Gmina również zakupiła specjalistyczny sprzęt dla szpitala w Świebodzinie. Łącznie wydatkowano kwotę w wysokości 50 347,10 zł.

14. Promocja

Gmina w 2022r. prowadziła 1 tytuł prasowy „Głos Szczañca”. Wydawanie tego tytułu zostało wznowione z uwagi na lukę informacyjną po odejściu na emeryturę Pani Redaktor lokalnej gazety Dzień za Dniem. Obecnie wydawnictwo zostało zlikwidowane, stąd reaktywacja gminnego biuletynu, który ukazuje się w odstępach kwartalnych, w formacie A4 na kredowanym papierze zszyty w broszurę. W 2022r. zostały wydane 4 biuletyny, z piękną szatą graficzną i licznymi zdjęciami. Redaktorem naczelnym został Daniel Sokołowski – Przewodniczący Rady Gminy Szczaniec. Redagowaniem artykułów zajmują się wyznaczone osoby z gminnych jednostek. Swoje miejsce ma również wójt i sekretarz. Całość spina Centrum Kultury i Biblioteki w Szczañcu. Biuletyn jest bezpłatny i trafia do mieszkańców wprost „pod strzechy”. Sporadycznie wydawane są okolicznościowe ulotki i gadżety promujące gminę.

15. Gospodarka mieszkaniowa

W 2022r. zasób mieszkaniowy gminy obejmował następujące mieszkania:

Lp	Miejscowość	Liczba lokali	Opis	Powierzchnia lokali
1	Brudzewo	1	Bud. 1 rodzinny	Lokal – 54,00 m ²
2	Koźminek	4	Lokale mieszkalne	Lokal Nr 1 – 69,99 m ² Lokal Nr 2 – 26,25 m ² Lokal Nr 3 – 41,02 m ² Lokal Nr 4 – 52,91 m ²
3	Szczaniec	4	Lokale mieszkalne	Lokal Nr 1 – 55,88 m ² Lokal Nr 2 – 45,53 m ² Lokal Nr 3 – 53,39 m ² Lokal Nr 4 – 59,00 m ²
4	Smardzewo	1	Lokal mieszkalny	Lokal – 68,5 m ²

Wszystkie lokale są zasiedlone. Większych remontów w lokalach nie wykonywano za wyjątkiem kompleksowych robót termomodernizacyjnych.

Oprócz lokali mieszkalnych gmina dzierżawi lokale użytkowe: apteka, ośrodek zdrowia. Ostatni dzierżawca gminnego lokalu z przeznaczeniem na sklep w Opalewie zrezygnował z wynajmu.

Na dzień 31 grudnia 2022r. zaległości z tytułu najmu wynosiły 15 747,95 zł.

16. Gospodarka komunalna

Gmina sama realizuje gospodarkę odpadami, wyłaniając podmiot do zbierania odpadów w postępowaniu przetargowym. Obsługa administracyjna odbywa się w Urzędzie Gminy. W 2022r. zbiórką odpadów były objęte **956** gospodarstwa domowe z czego **438** gospodarstw prowadziło własny kompostownik.

Wpływy z opłat od mieszkańców wynosiły **1 352 134,07zł**, natomiast wydatki kształtowały się na poziomie **1 273 329,31 zł**.

Rok 2022 zakończył się zaległością w opłatach na kwotę **45 823,50 zł**. Wystawiono **205** upomnień, z czego ponad **77%** dłużników dokonało zapłaty, natomiast na pozostałe zaległości wystawiono **47** tytułów wykonawczych celem egzekucji.

W gospodarce odpadami nie wydano decyzji administracyjnych ustalających opłatę za odbiór odpadów z gospodarstw domowych natomiast wysłano **6** wezwań do złożenia deklaracji po których mieszkańcy złożyli wymagane deklaracje.

Azbest – program WFOŚiGW był również prowadzony w 2022r. Do gminy wpłynęło 18 wniosków. Realizacja programu zamknęła się w kwocie 20 273,32zł w całości pokrytej przez WFOŚiGW.

Sieć wodociągowa w gminie obejmuje wszystkie miejscowości. Długość zbiorczej sieci wodociągowej wynosi 37,61 km, funkcjonuje 8 stacji uzdatniania wody. Z sieci

wodociągowej korzystają 754 budynki mieszkalne. W infrastrukturze wodociągowej poza bieżącymi naprawami nie prowadzono większych inwestycji.

Sieć kanalizacyjna w gminie obejmuje 3 miejscowości Szczaniec, Myszęcin i Ojerzyce, o długości 31,84 km. Ścieki tranzytem, poprzez system przepompowni dostarczane są do oczyszczalni w Świebodzinie oraz lokalnej oczyszczalni w Szczañcu, która obsługuje budynki wielorodzinne przy ul. Lipowej. Z gminnej zbiorczej sieci kanalizacji korzysta 360 budynków mieszkalnych. W kwietniu 2022r. zakończono i oddano do użytkowania kanalizację wraz z oczyszczalnią w Smardzewie. Dzisiaj w Smardzewie ponad 90% mieszkańców korzysta ze zbiorowego odprowadzenia ścieków.

W pozostałych miejscowościach w 2022r. ścieki gromadzone były w 257 zbiornikach bezodpływowych lub odprowadzane do 137 przydomowych oczyszczalni.

Wpływy z opłat wodno-kanalizacyjnych wynosiły 1 489 771,96zł.

Na koniec 2022r. zaległości z tytułu opłat za wodę i ścieki wynosiły **64 109,65 zł**, z tego Przedsiębiorstwo Ochrony Środowiska MRÓWKA Trzciel: 23 611,45 zł, osoby prawne 2679,56 zł i osoby fizyczne 37818,64 zł.

W 2022 roku wysłano 70 wezwań do zapłaty i 11 pism o odcięciu wody.

3 pozwy wysłano do Sądu i wydano 2 nakazy zapłaty skierowane do komornika

Do końca stycznia 2023r. zaległość od osób fizycznych w opłatach za wodę i ścieki zmniejszyły się do kwoty 14 505,08 zł.

Gmina posiada program opieki nad bezdomnymi zwierzętami. W 2022r. odłowiono 2 psy. Jednego z odłowionych psów umieszczono w schronisku, 1 pies został adoptowany przez mieszkańca, a 1 nadal oczekują na adopcję. Na stałe w schronisku przebywa 1 pies. Kotów nie odławiano. W Szczañcu prowadzony jest punkt czasowego pobytu odłowionego psa w którym przebywa 1 pies oczekujący na nowego właściciela.
Łącznie na opiekę nad bezdomnymi zwierzętami wydano 12 547,86 zł.

17. Mienie komunalne

Mienie komunalne stanowi składa się z własności i innych praw majątkowych. W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku stan mienia komunalnego ulegał zmianie w wyniku:

- sprzedaży nieruchomości: 4 działek o łącznej powierzchni 0,9778 ha,
- kupna nieruchomości: 1 działka o powierzchni 0,0507 ha,
- darowizny nieruchomości: 1 działki o łącznej powierzchni 0,1200 ha.

Gmina Szczaniec nie posiada akcji oraz udziału w spółkach.

Zgodnie z art. 267 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych w 2022 roku uzyskano dochody z tytułu wykonania prawa własności i innych praw majątkowych w wysokości – 161 355,94 zł z tego:

- z tytułu sprzedaży nieruchomości	25 739,24 zł,
- z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych	87 090,89 zł,
- opłaty roczne z tytułu wieczystego użytkowania i zarządu	24 372,24 zł,

Gmina Szczaniec nie posiada akcji oraz udziałów w spółkach.

Zasób gruntów komunalnych (drogi, rowy, grunty pod gminnymi obiektami, działki)

Lp	Miejscowość	Grunty będące własnością Gminy w m ²	Grunty oddane w użytkowanie wieczyste w m ²
1	Brudzewo	131 966	0
2	Dąbrówka Mała	220 980	0
3	Kiełcze	116 013	0
4	Koźminek	271 523	0
5	Myszęcín	340 057	3 818
6	Ojerzyce	279 856	85 800
7	Opalewo	144 062	0
8	Smardzewo	318 043	9 133
9	Szczaniec	828 615	33 728
10	Wilenko	224 179	0
11	Wolimirzyce	196 144	0

Mienie komunalne wartościowo

Lp.	Opis majątku trwałego	Stan na 31.12.2021r.	Stan na 31.12.2022r.
1	Budynki i lokale	6 656 289,39	9 135 629,66
2	Obiekty inż. lądowej	32 259 157,91	39 043 862,40
3	Kotły i maszyny energetyczne	34 471,01	116 471,01
4	Maszyny, urządzenia	727 382,58	819 957,45
5	Maszyny i urządzenia specjalistyczne	80 327,50	118 227,50
6	Urządzenia techniczne	305 877,27	2 401 035,42
7	Środki transportu	407 686,56	672 186,56
8	Narzędzia, przyrządy	1 350 972,68	1 397 878,68
9	Grunty	2 585 467,75	2 751 271,95
10	Razem	44 407 632,70	56 456 520,60

Ogólna wartość księgowa mienia komunalnego na koniec 2022r. wynosiła 56 456 520,60 zł. Zanotowano wartościowy przyrost mienia na poziomie ponad 27%.

18. Drogi

Gmina posiada łącznie 50,135 km dróg kategorii droga gminna publiczna, z tego 12,9 km o nawierzchni bitumicznej, 7,935 km o nawierzchni z brukowca, pozostałe drogi posiadają nawierzchnię wzmocnioną żwirem, żużlem albo są gruntowe.

Pozostałe drogi w gminie są drogami gminnymi wewnętrznymi o nie nadanej kategorii z nawierzchnią bitumiczną, z kostki betonowej, z płyt betonowych, z brukowca, wzmocnioną żwirem albo gruntową.

19. Transport

W 2022r. transport zbiorowy obsługiwany był przez dwa podmioty:

- PKS Zielona Góra (jednostka w Świebodzinie)
- PHU CAR-BON Marek Bonecki Zbąszynek

Dowóz dzieci do szkół świadczył PKS Zielona Góra na zasadach otwartego biletu miesięcznego. Roczny koszt ponoszony przez budżet gminy na dowozy dzieci do szkoły to 239 067,00 zł.

20. Sprawy obywatelskie

W 2022r. w dzienniku korespondencji odnotowano **8200** pozycje wpływu korespondencji, co daje **32** pozycji jednego dnia roboczego.

Złożono 1 skargę:

- skarga na działalność wójta uznana przez radę gminy za niezasadną.

Złożono 2 petycje, które dotyczyły:

- w sprawie domagania się podłączenia w wodę posesji w Wilenku zlokalizowanych przy drodze krajowej 92 nr posesji 30,31,32/1,32/a
- w sprawie budowy drogi przy ulicy Ogrodowej w Szczañcu oraz doświetlenia ul. Ogrodowej, Spokojnej, Salezjańskiej i Asnyka,
- budowy ścieżki rowerowo-piesznej na odcinku Szczaniec-Smardzewo

W 2022r. Rada Gminy obradowała na 12 sesjach, w tym na 1 nadzwyczajnej, na których podjęła 61 uchwał.

Nadzór wojewody uchylił jedną uchwałę, a jedna została podana rozstrzygnięciu nadzorcemu.

Nie było sesji zdalnych ani korespondencyjnych.

Radni złożyli 2 interpelacje w sprawach jak wyżej.

Przeprowadzono 2 razy konsultacje społeczne w sprawie pożytku publicznego.

W ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, zlecono wsparcie wykonania 3 zadań publicznych w ramach otwartego konkursu ofert oraz 1 zadania w ramach ofert uproszczonych dotyczących upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz 1 zadania publicznego na wsparcie ratownictwa i ochrony ludności. Na wniosek w ramach trybu małych dotacji wsparto wykonanie 2 zadań publicznych..

Kwota wydatkowana w ramach zadań z pożytku wynosiła 55.800 zł.

21. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo w gminie zapewnia zamiejscowy Posterunek Policji w Zbąszynku. Na teren gminy Szczaniec oddelegowany jest 1 dzielnicowy, który pełni dyżury dla mieszkańców w Ośrodku Pomocy Społecznej w Szczañcu, w każdy czwartek, w godzinach 12:00-13:00. W okresie pandemii wizyty dzielnicowego były ograniczone, dzielnicowy w gminie pojawiał się tylko w z góry ustalonych sprawach. Praca Policji

oparta jest na standardowej działalności ze względu na to, że przestępczość w gminie Szczaniec utrzymuje się na niższym poziomie niż w pozostałych gminach Powiatu Świebodzińskiego. Specyfika Gminy Szczaniec, mała liczba ludności, brak ośrodków wypoczynkowych jest powodem do względnego spokoju. Jednak oczekiwania mieszkańców są większe gdyż obecność Policji poprawia poczucie bezpieczeństwa, stąd w corocznym budżecie zostaje zabezpieczona niewielka kwota na dodatkowe służby. Za przekazane środki, z każdej gminy powiatu, udaje się Policji zrealizować wiele projektów, których Komenda Powiatowa Policji w Świebodzinie samodzielnie nie mogłaby się podjąć. Są to zarówno środki finansowe na pełnienie dodatkowych służb w okresach największego zapotrzebowania (sezon letni, turystyczny, zabezpieczenia imprez masowych), czy w miejscach, które powinny być objęte ze względu na zdarzenia szczególnym nadzorem, środki na zakup nowoczesnego wyposażenia jak urządzenia do badania trzeźwości, radiowozy, torby medyczne, narkotestery, czy wszelkiego rodzaju sprzęt, wykorzystywany na co dzień w służbie przez policjantów, jak również wsparcie w prowadzonych działaniach profilaktycznych.

Na wniosek Powiatowego Komendanta Policji w Świebodzinie Gmina przekazała Policji dodatkowe środki w kwocie 5 000,00 zł. Zostały one przeznaczone na opłacenie dodatkowych służb w okresie od kwietnia do grudnia 2022 roku. Umożliwiło to przepracowanie ponadnormatywnych godzin na terenie gminy Szczaniec przy realizacji zadań w następującym zakresie:

- zapewnienia bezpieczeństwa podczas szczególnych wydarzeń na terenie gminy, takich jak: obchody Święta Niepodległości, mecze piłkarskie,
- kierowania patroli w związku ze zgłoszeniami mieszkańców dokonywanymi na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa i w razie potrzeby reagowania na te zgłoszenia,
- poprawy bezpieczeństwa pieszych i zmotoryzowanych użytkowników dróg w ramach akcji prowadzonych przez Wydział Ruchu Drogowego ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości Szczaniec i Smardzewo.

22. Ratownictwo i ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy działa 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w: Szczańcu, Myszęcinie, Smardzewie Opalewie i Ojerczycach. Wszystkie działają jako stowarzyszenia rejestrowe. Jednostka w Szczańcu funkcjonuje w Krajowym Systemie Ratownictwa.

W 2022r. wydatki związane z bezpieczeństwem publicznym wynosiły 142.924 zł. W ramach tej kwoty na funkcjonowanie samych jednostek OSP wydatkowano kwotę 137.924 zł.

Udział w działaniach ratowniczych w 2022 roku:

- OSP Szczaniec 84 interwencje:
  - pożary 34
  - miejscowe zagrożenia 48
  - alarmy fałszywe 0
  - zabezpieczenie powiatu 2

- OSP Smardzewo 44 interwencje - w tym 6 wyjazdów poza teren gminy Szczaniec:
  - pożary 23
  - miejscowe zagrożenia 21
  - alarmy fałszywe -
- OSP Opalewo 3 interwencje
  - pożary -
  - miejscowe zagrożenia 3
  - alarmy fałszywe -
- OSP Ojerzyce 0 interwencji
- OSP Myszęcín 0 interwencji:

23. Edukacja

W gminie w 2022r. funkcjonowały dwie szkoły podstawowe w tym jedna z oddziałem przedszkolnym oraz jedno przedszkole. Wszystkie placówki były prowadzone jako publiczne.

Subwencja oświatowa z budżetu państwa wynosiła	3 242 629,00 zł.
Środki własne dokładane do oświaty	2 294 753,97 zł.
Łącznie wydatki na oświatę w gminie zamknęły się w kwocie	5 537 382,97 zł.
Środki własne dokładane na 1 ucznia i przedszkolaka	6 103,00 zł.

Szkoła Podstawowa im. Emilii Sczanieckiej w Szczaniecu:

- liczba oddziałów 9
- liczba uczniów 181

Szkoła zatrudnia 16 pełnoetatowych nauczycieli w tym 10 nauczycieli dyplomowanych, 5 mianowanych i 1 początkującego, i 3 w niepełnym wymiarze czasu pracy oraz 5 pracowników obsługi.

Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Smardzewie z oddziałem przedszkolnym

- liczba oddziałów/grup
  - szkoła podstawowa 7
  - przedszkole 2
- liczba uczniów:
  - szkoła podstawowa 82
  - przedszkole 42

Szkoła zatrudnia 16 nauczycieli (pełnoetatowi) w tym 4 nauczycieli dyplomowanych, 2 mianowanych, 10 początkujących oraz 7 nauczycieli w niepełnym wymiarze czasu pracy i 6 pracowników obsługi.

Dzieci z obu placówek uczestniczą w wielu programach wewnętrznych i zewnętrznych oraz finansowanych ze środków UE. Warto wspomnieć o wydatkowaniu środków z budżetu państwa na „Poznaj Polskę” w kwocie 55 tys. zł., „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” 2,5 tys. zł.

W 2022r. wójt przyznał z budżetu gminy 343 stypendiów za bardzo dobre wyniki w nauce na łączną kwotę 49 800,00 zł.

Gminne Przedszkole w Szcząńcu

- liczba grup 3
- liczba wychowanków 71

Przedszkole zatrudnia 4 nauczycieli (pełnoetatowych) w tym 0 nauczycieli dyplomowanych, 2 mianowanych i 2 początkujących, i jednego nie pełnoetatowego oraz 2 pracowników obsługi.

Godziny otwarcia przedszkola są dostosowane do potrzeb rodziców, od poniedziałku do piątku, od godziny 6:30 do godziny 15:30.

24. Instytucje kultury

Centrum Kultury i Biblioteki w Szcząńcu (CKiB)

W gminie funkcjonuje jedna instytucja kultury Centrum Kultury i Biblioteki w Szcząńcu, posiadająca osobowość prawną. Instytucja po połączeniu działa w jednej strukturze organizacyjnej.

Łączne nakłady na kulturę w 2022r. wynosiły 1 599 394,93 zł w tym CKiB 606 264,20 zł, biblioteka 140 000,00zł oraz działalność świetlic wiejskich wraz z inwestycjami na kwotę 853 120,73 zł. (zmiana sposobu ogrzewania wraz z remontami w 4 świetlicach).

Biblioteka swoją główną siedzibę ma w Szcząńcu, natomiast w Smardzewie mieści się filia biblioteki. W bibliotece wprowadzono w pełni cyfrową obsługę z nowymi kartami czytelników.

Centrum Kultury i Biblioteki, po zakończeniu gruntownych remontów i reorganizacji dysponuje nowoczesną i dobrze wyposażoną bazą. Centrum jest głównym organizatorem życia kulturalnego w gminie. Dodatkowo w grudniu, na obiekcie CKiB zainstalowano instalację fotowoltaiczną do zasilania we własny prąd obiektu, w szczególności pompy ciepła za kwotę 127 484,20 zł.

Zajęcia są prowadzone w siedzibie i w plenerze. W instytucji pracuje 6 osób zatrudnionych w różny sposób (1/2 etatu na stałe – księgowka, 3/4 etatu na stałe – sprzątaczką, 1 etat na stałe – instruktor bibliotekarz, 3/4 etatu na czas określony – pracownik administracyjny instruktor, 1 etat na czas określony – kierownik biblioteki, 1 etat powołanie na czas określony – dyrektor. Dodatkowe zajęcia prowadzi również 2 instruktorów – umowa zlecenie.

Działalność kulturalna prowadzona jest również przez świetlice wiejskie, we współpracy z Centrum Kultury. Świetlicami opiekują się zatrudniane na zlecenie osoby – mieszkańcy sołectw (ze względu na pandemię zajęcia były prowadzone w sposób ograniczony a w niektórych okresach całkowicie wstrzymane).

Pomimo pandemii w roku 2022 CKiB zorganizowało m.in. Akcja wakacje, Rodzinny Rajd Rowerowy, Cache w Szcząńcu, Andrzejki, Dyskoteki w Parku, Dzień Dziecka, Dzień Ziemi, Dzień Ziemniaka, Dziki zachód, Festiwal Baniek mydlanych, Festiwal Koloru, Lubuskie Konfrontacje Artystyczne, Miodowy Smak Przeszłości, Kino plenerowe,

Owocowy Drink Bar, Zawody Wędkarskie, Plenery artystyczne, Halloween, Tydzień Bibliotek, Warsztaty teatralno-aktorskie, WOŚP, itp. wiele innych pomniejszych imprez, spotkań i konkursów.

25. Ochrona środowiska

W gminie od kilku lat pracuje na stałe czujnik powietrza, monitoring dostępny jest na stronie internetowej gminy. Drugi czujnik znajduje się na terenie budynku szkoły w Szcząncu.

Gospodarka śmieciowa prowadzona jest przez gminę, wszyscy mieszkańcy objęci są zorganizowanym wywozem odpadów. Mankamentem systemu jest wciąż niespójna liczba osób podawanych w deklaracjach z liczbą osób zameldowanych i zamieszkujących gospodarstwo domowe (różnica na minus kształtuje się na poziomie około 500 osób).

Pomimo wielu starań, nie udało się uruchomić punktu selektywnej zbiórki odpadów. Istniejący obiekt nie spełnia standardów wymaganych przez SANEPID. Problem PSZOK-u został rozwiązany w 2023r. poprzez środki przyznane gminie z Polskiego Ładu.

Ochrona wód i gleby odbywa się poprzez stały monitoring wywozu szamb. Co jakiś czas część mieszkańców zaprzestaje wymaganego wywozu szamba.

Na uregulowanie gospodarki ściekowej dość długo czekało Smardzewo. Kiedy władze gminy postanowiły o podzieleniu inwestycji na II etapy i złożenie 2 odrębnych wniosków do PROW i NFOŚiGW. Ze względu na ogłoszony kolejny nabór wniosków w PROW, gmina złożyła wniosek i zakwalifikowała się do finansowania inwestycji z prawie 2 mln kwotą pomocy z UE. Wniosek do NFOŚiGW również uzyskał pozytywną opinię, wyłoniono wykonawców i inwestycja związana z budową oczyszczalni i kanalizacji ruszyła w 2022r. zakończona została w marcu 2022r. Dzisiaj ścieki są już odbierane od mieszkańców Smardzewa.

W roku 2022, Gmina wydała 5 decyzji na wycinkę drzew. Prowadzone są też nowe nasadzenia drzew, jako realizacja obowiązków w zamian za prowadzoną wycinkę. Nasadzono drzew- 0 (terminy przedłużone na 2023r.). Osoby fizyczne na swoich działkach zgłosiły 9 przypadków wycinki drzew, w żadnym przypadku gmina nie zgłosiła protestu.

26. Planowanie przestrzenne

Teren gminy jest objęty dwoma obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego z 1996r., który obejmuje zaledwie 92 ha z przeznaczeniem pod inwestycyjną działalność gospodarczą oraz z 2022r. planem uaktualnionym dla części tego terenu. Dla terenu przyległego można wydać warunki zabudowy z podobnym przeznaczeniem. Łącznie strefa inwestycji może objąć kompleks 157 ha. Strefa ta stanowi jednolity kompleks położony w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej Nr 92 na wysokości Myszęcina.

W 2022r na wniosek potencjalnego inwestora na terenach przy autostradzie opracowywany został miejscowy plan zagospodarowania, który jest uaktualnieniem obowiązującego planu i dostosowaniem do dzisiejszych realiów. Plan został przyjęty uchwałą XLVI/158/22 z dnia 26 października 2022r. i wszedł w życie. Inwestor rozpoczął przygotowania do budowy, są wydawane decyzje środowiskowe i lokalizacyjne (przyłącza). Dokonywane są uzgodnienia i zamiany gruntu w celu skomunikowania tego terenu z droga krajową Nr 92.

Ze względu na brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w większości proces inwestycyjny w gminie oparty jest na wydawaniu decyzji lokalizacyjnych. W 2022r. wydano 8 decyzji celu publicznego i 38 decyzji o warunkach zabudowy oraz 2 decyzje środowiskowe.

27. Administracja

W 2022 r. w Urzędzie Gminy Szczaniec na stałe było zatrudnionych 21 pracowników. Na stanowiskach urzędniczych pracowało 16 osób. Wyższe wykształcenie posiadało 14 osób. Na stanowiskach gospodarczych i konserwatorów wodociągów pracowało 5 osób.

Łącznie na koniec 2022r. Gmina Szczaniec (urząd gminy, jednostki gminy oraz instytucja kultury) zatrudniała 97 osób (87 etatów).

Urząd oprócz zadań własnych prowadzi zadania zlecone administracji państwowej oraz obsługuje administracyjnie i księgowo wszystkie jednostki budżetowe gminy.

Cały zakres gospodarki komunalnej, mieszkaniowej i utrzymania terenów komunalnych prowadzony jest również przez urząd.

Urząd prowadzi stronę internetową www.szczaniec.pl oraz stronę Biuletynu Informacji Publicznej www.bip.szczaniec.pl i wydaje biuletyn informacyjny „Głos Szczańca”